

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 85% w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska–Republika Słowacka 2007–2013 oraz z budżetu państwa w 10% za pośrednictwem Euroregionu Beskidy.

 **Kysucké
múzeum
v Čadci**

Najciekawsze miejsca i obiekty powiatu Čadca, Kysucké Nové Mesto i Gminy Strumień

Najzaujímavejšie miesta a objekty okresu Čadca, Kysucké Nové Mesto a obce Strumień.

Znane-nieznane – proponowane ścieżki rowerowo-spacerowe (i nie tylko) sołectw i miasta Gminy Strumień

Także piękna jest ziemia strumieńska!

Wiosną tonąca w soczystej zieleni, latem rozżarzona słońcem, jesienią złoto-czerwona, a zimą pokryta śniegowym puchem. W każdej z tych pór roku, oko wprawnego obserwatora (i nie tylko!) znajdzie coś ciekawego. Będzie to wzbijający się pod pasieczne niebo myszołów, czasem bielik, czy inny ptak szukający miejsca nad Wisłą w zagajnikach, na zielonych łąkach i mokradłach Myszkowskich, albo na prucheńskich i drogomyjskich polach. Zaś w Lesie Dębowieckim (Pruchna) z cichym łopotem skrzydeł przelatuje czarny bocian szukając gniazda. Knajski Las – tajemniczy, zachęca do spacerów oraz zbierania leśnych owoców. Na skraju bąkowskiego lasu usiadzie znużony spacerowicz i w ciszy podziwiał stukające zielonosiwe dzięcioły. Ach te stawy! Błękitno-szmaragdowe oczka wśród zieleni! Marzenie każdego! Jakże piękna jest ta przyroda, której człowiek nie zdążył jeszcze zniszczyć. Przemawia, uczy pokory i szacunku do KAŻDEGO I WSZYSTKIEGO. Wśród przyrodniczych „cudów” przycupnęły zabytkowe obiekty materialne w postaci kościołów, kapliczek, krzyży przydrożnych, dawnych dworców, zameczków, starych chałup, kamienic, mostów itp. Całość cudownie się komponuje, przyciąga i syci wzrok. Dla miłośników piękna, to prawdziwy raj Tylko przybywać, patrzeć, patrzeć i podziwiać oraz... powracać.

Co warto zobaczyć

Známe-neznáme – odporúčané cyklisticko- turistické trasy (a nielen to) richtárstiev a mesta obce Strumień

Aká krásna je strumieńska zem!

Na jar ponorená do šťavnatej zelene, v lete rozpálená slnkom, na jeseň zlato-červená a v zime prikrytá snehovou perinou. V každom z týchto ročných období si oko skúseného pozorovateľa (a nielen on!) nájde niečo zaujímavé. Môže to byť myšiak hôrny vznášajúci sa do nebeských výšav, občas orliak morský alebo iný vták hľadajúci miesto v hájoch pri Wisle, na zelených lúkach a Myszkowských močiaroch alebo na poliach v Pruchnej a Drogomyšli. V Dębowieckom lese (Pruchna) zasa s tichým trepotom krídel prelieta čierny bocian hľadajúci hniezdo. Knajský les je tajuplný, láka na prechádzky a zbieranie leśných plodov. Na okraji bąkowského lesa si unavený výletník sadne a v tichu obdivuje klopokajúce zelenosivé ďatle. Ach, tie rybníky! Modro-smaragdové očká uprostred zelene! Sen každého! Aká je len krásna tá príroda, ktorú človek ešte nestihol zničiť. Rozpráva, učí nás pokore a úcte ku KAŽDÉMU a VŠETKÉMU. Uprostred prírodných skvostov sú ukryté historické pamiatky v podobe kostolov, kaplniek, krížov pri cestách, bývalých kaštieľov, zámočkov, starých chalúp, meštianskych domov, mostov atď. Všetko je čarovne skomponované, priťahuje oči a lahodí im. Pre milovníkov krásy je to ozajstný raj. Stačí iba prísť, dívať sa, dívať sa a obdivovať a tiež ... vracat sa.

Čo je pozoruhodné

Bąkowskimi krętymi uliczkami, ścieżkami i bezdrożami.

Ścieżka rowerowa, czasem piesza

Wycieczkę rozpoczniemy od restauracji „Adampol” usytuowanej na samej granicy Zbytków-Bąków. Drogą Wiślańską jadąc minimy salon „Opla”, aby przedostać się do straganów przy Mokryszowych sadach. Tam zakupimy smaczne jabłka i pojedziemy ok. 500 m w kierunku Skoczowa. Tuż przed wiaduktem zjedziemy na prawo na wąską i krętą ul. Młynarską, która zaprowadzi nas do wysokiego drewnianego krzyża, poświęconego poległym żołnierzom. Potem przejedziemy most na Knajce (pierwszy lewy dopływ Wisły) i kierując się w prawo wjedziemy między bąkowski dwór Teofila Kubicy (ok. 180 lat) a młyn żarnowy oraz dworskie zabudowania tzw. czworaki. Obok dworu rozciągają się hodowlane stawy. Dojeżdżamy do ul. Osiedlowej, gdzie na chwilę przystaniemy przy sklepie i dalej jadąc prosto, wjedziemy na ul. Główną w pobliżu nowej świątyni ewangelickiej.

Poruszamy się po ul. Główniej w kierunku Cieszyna, mijamy po prawej kościół katolicki z końca XX w., szkołę z 1949 r. – obecnie rozbudowaną. Po lewej stronie, aż 500 m dalej jest Park Roślin, gdzie można nabyć różnego gatunku rośliny ozdobne. Na skrzyżowaniu koło

Po kłukatych uliczkach, cestičkách a necestách Bąkowa

Cyklistická miestami pešia trasa

Exkurziu začíname pri reštaurácii „Adampol”, ktorá sa nachádza na samotnej hranici medzi Zbytkowom a Bąkowom. Ideme Wiślanskou cestou a prechádzame popri salóne „Opeľ”, aby sme sa dostali k stánkom pri Mokryszových sadoch. Tam si kúpime chutné jablká a pôjdeme približne 500 m smerom na Skoczów. Tesne pred viaduktom prejdeme doprava na úzku a kľukatú Młynarskú ulicu, ktorá nás privedie k vysokému drevenému krížu venovanému padlým vojakom. Potom prejdeme cez most nad riekou Knajka (prvý ľavý prítok Wisły) a smerom doprava vojdeme medzi kaštieľ Teofila Kubicu (približne 180 rokov starý) a mlyn so žarnovmi ako aj budovy majera, tzv. czworaki. Vedľa kaštieľa sa nachádzajú chovné rybníky. Prichádzame k Osiedlovej ulici, kde sa na chvíľu zastavíme pri obchode a budeme pokračovať rovno. V blízkosti nového evanjelického chrámu vojdeme na Głównú ulicu.

Ideme po Główniej ulici smerom na Cieszyn, po pravej strane míňame katolícky kostol z konca 20. storočia, školu z roku 1949 (v súčasnosti po rekonštrukcii). Po ľavej strane asi o 500 m ďalej je Park rastlín, v ktorom si možno kúpiť rôzne druhy okrasných rastlín.

sklepu spożywczego w Rychuldzie skręcamy w prawo na ul. Golasowicką. Po przebyciu ok. 500 m. kierujemy się tuż na granicy z Pielgrzymowicami w lewo na ul. Jeżynową. Najpierw asfaltowa, potem wąska polna ścieżka po przebyciu ok. 600-700 m zaprowadzi nas do słupa kamiennego z 1742 r. rozdzielającego Austrię i Prusy, stojącego wśród uprawnych lekko falistych pól. Słup został uszkodzony, nadwyrężony czasem jednakże widoczne są resztki symboli obu państw i rzymska cyfra xx. Obok wrośnięty w ziemię stoi mały słup (prawdopodobnie administracyjny) z tamtych czasów, z liczbą „3”. Udajemy się dalej polną ścieżyną w dół, wzdłuż granicy z Pielgrzymowicami i znów napotykamy taki sam słup oznaczony liczbą „1”. Wydostajemy się pod górkę i dróżką wśród kilku zabudowań docieramy do ul. Katowickiej. Kierujemy się w lewo na Cieszyn i pedałujemy ok. 200 m po czym znowu zjeżdżamy w lewo na urokliwą ul. Polną, która prowadzi przez las, potok Łanowiec i pola. Wyjeżdżamy naprzeciw dworca PKP w Pruchnej i jadąc ul. Dworcową w lewo zobaczymy stary wiadukt kolejowy z okresu zaborów. Kręcimy się w lewo na ul. Lipową w kierunku Rychułda i jadąc ok. 1 km, schodzimy na lewo w krótką i wąską ul. Objazdową, by u jej wylotu zatrzymać się na odpoczynek przy sklepie. Przy tej ulicy położone jest duże gospodarstwo rolne ze starą XIX-wieczną zabudową, którego właścicielami była rodzina Mrowców. Następnie ruszamy na ul. Nowy Świat (przedłużenie Golasowickiej) na wprost sklepu. Podążamy krętą asfaltową drogą wśród pól i rzadko rozrzuconych domów. Niektóre są pięknie położone pod Knajnskimi Lasem, a niektóre ukryte w wąskim jarze, czy otoczone pasieką. Dochodzimy do kolejowego przejazdu i do skrzyżowania z ul. Młyńską. Jedziemy koło sklepu w lewo wymienioną ulicą, aż do rozstajów ul. Sarniej, Świerkowej i Myśliwskiej. Kierujemy się na ul. Świerkową prowadzącą przez Knajnski Las do skraju Bąkowskiego Lasu i do ul. Głównej w pobliżu kościoła katolickiego.

Jedziemy ul. Główną w stronę Strumienia i wkrótce skręcamy w prawo na ul. Osiedlową, by nią dojechać do ul. Żniwnej, która koło stawu łączy się z ul. Słowiczą. Kawałek dalej, przejeżdżamy przez ul. Wiślańską (dwupasmówka) i już jesteśmy na ul. Cieszyńskiej koło rybnych stawów. Tu, w gospodarstwie agroturystycznym „Łowisko” można zarzucić wędkę, posilić się i odpocząć. Po drugiej stronie ul. Cieszyńskiej kręci się wśród pól w głębokim jarze rzeka Knajka. Kto chce, może krętą ulicą Cieszyńską, zabudowaną nowymi jednorodzinny domkami pojechać w stronę strumińskiego rynku. Po drodze podziwiamy starą, słupową kapliczkę na granicy bąkowsko-strumińskiej, żeliwny krzyż przydrożny oraz Bajtlikówkę, naprzeciw dworca PKP z 1926 r. w Strumieniu.

Na križovatke vedľa potravinárskeho obchodu v Rychulde odbočíme doprava na Golasowickú ulicu. Asi po 500 m smerujeme pozdĺž hranice s Pielgrzymowicami doľava na Jeżynowú ulicu. Na začiatku asfaltová, neskôr úzka polná cesta nás po 600 – 700 m privedie ku kamennému stĺpu z roku 1742, ktorý rozdeľoval Rakúsko a Prusko a stojí uprostred orných, ľahko zvlnených polí. Stĺp bol poškodený a vplyvom času zničený, viditeľné sú však pozostatky symbolov oboch štátov a rímske číslo xx. Vedľa, vrastený do zeme, stojí malý (pravdepodobne administratívny) stĺpik z oných čias s číslom „3“. Ideme ďalej dolu po polnej cestičke pozdĺž hranice s Pielgrzymowicami a opäť vidíme rovnaký stĺpik s číslom „1“. Vychádzame na kopec a cestičkou medzi niekoľkými domami sa dostávame ku Katowickej ulici. Smerujeme doľava na Cieszyn, ideme asi 200 m, a potom opäť schádzame doľava na čarovnú Polnú ulicu, ktorá nás vedie cez les, potok Łanowiec a polia. Nachádzame sa oproti železničnej stanici v Pruchnej, ideme po Dworcovej ulici a na ľavej strane vidíme starý viadukt z obdobia „rozborov“ (delenia Poľského štátu). Odbočíme doľava na Lipovú ulicu smerom na Rychułda a asi po 1 km opäť odbočíme doľava na krátku a úzku Objazdovú ulicu, na konci ktorej sa pri obchode zastavíme, aby sme si oddýchli. Na tejto ulici sa nachádza veľký poľnohospodársky statok so starými budovami z 19. storočia. Majiteľom statku bola rodina Mrowcowcov. Následne sa vyberieme na ulicu Nowy Świat (predĺženie Golasowickej ulice) oproti obchodu. Ueberáme sa kľukatou asfaltkou uprostred polí a riedko rozmiestnených domov. Niektoré sú pekne položené pod Knajnským lesom a niektoré ukryté v úzkej úžlabine alebo obklopené včelinmi. Prichádzame na železničné priecestie a križovatku s Młyńskou ulicou. Prechádzame vľavo okolo obchodu už spomenutou ulicou až k rázcestiu Sarniej, Świerkowej a Myśliwskiej ulice. Smerujeme k Świerkowej ulici, ktorá vedie cez Knajnský les na okraj Bąkowského lesa a ku Głównej ulici blízko katolíckeho kostola.

Prechádzame Głównou ulicou smerom na Strumień a hneď odbočíme doprava na Osiedlowú ulicu, aby sme sa po nej dostali na Żniwnú ulicu, ktorá sa pri rybníku spája so Słowiczou ulicou. O kúsok ďalej prechádzame cez Wiślańską ulicu (dvojprúdovú) a už sme na Cieszyńskiej ulici, neďaleko chovných rybníkov. Na tomto mieste, v agroturistickom hospodárstve „Łowisko“ si možno nahodiť udicu, zajať a oddychnúť. Na druhej strane Cieszyńskiej ulice, uprostred polí v hlbokoj úžlabine, tečie rieka Knajka. Kto chce, môže kľukatou Cieszyńskou ulicou plnou nových rodinných domov prejsť smerom na námestie v Strumieni. Cestou tam obdivujeme starú stĺpovú kaplnku na hranici Bąkowa a Strumienia, liatinový kríž pri ceste ako aj Bajtlikówku oproti železničnej stanici PKP z roku 1926.

Przez Górną i Dolną Pruchną i Centrum

W centrum Drogomyśla, po sforsowaniu mostu na Wiśle, „na światłach” wyjeżdżamy dalej na ul. Główną, prosto w kierunku Pruchnej. Jest to droga ocieniona, z jednej i drugiej strony ciągną się uprawne pola należące do Stadniny Koni w Ochabach. Po prawej ręce mamy duży Knajski Staw (na mapach – Staw Wezerurzki) z uroczymi wysepkami, na których ptaki mają lęgowiska. Jest tych ptaków brodzących i wodnych cała masa, np. czaple siwe, różne gatunki kaczek, perkozy dwuczube, dzikie gęsi. Również po prawej stronie, nieco wyżej od lustra wody, usytuowany jest Zameczek Komory Cieszyńskiej z II poł. XIX w. z gorzelnią i dworskimi zabudowaniami. Tuż za nim, przy ul. Głównej w stronę centrum ciągnie się aleja lipowa. Wg legendy drzewa sadził król Jan Kazimierz, kiedy wracał z Opolą do Krakowa podczas szwedzkiego potopu.

My na wprost zameczka, zjeżdżamy w lewo na ul. Cichą ciągnącą się obok stawów i podążamy do gospodarstwa agroturystycznego – Wodna Dolina. Tutaj można zjeść, odpocząć, popływać kajakami i rowerem wodnym po stawie, a na wysepce w ciszy pomarzyć. Kto chce może pojeździć konno.

Za zabudowaniami, stawami i płotem należącymi do gospodarstwa, obok lasu Dębowieckiego, wążiutką pełną ścieżką docieramy do ul. Radosnej. Jedziemy nią do skrzyżowania z ul. Jarzębinową, po czym kierujemy się w lewo na ulicę Kopanina, przy których stoi dużo starych domów, dobrze utrzymanych. Tą ulicą wyjeżdżamy przy ośrodku zdrowia, przy ulicy głównej. Na chwilę zatrzymujemy się koło kościoła ewangelickiego z końca XIX w., zwiedzamy jego obejście. W pobliżu stoi szkoła z 1928 r. a naprzeciwko rozbudowana strażnica OSP. Przy niej widnieją resztki pomnika „Poległym po I wojnie światowej”. Obok ogrodzenia szkolnego i boiska prowadzi

Cez Hornú a Dolnú Pruchnú a jej Centrum

K eď prejdeme most cez Wislu, vchádzame na svetelnej križovatke do centra Drogomyśla, na Głównú ulicu, rovno smerom na Pruchnú. Je to zatienená cesta, na jednej aj druhej strane sa nachádza poľnohospodárska pôda, ktorú vlastní žrebčín v Ochaboch. Na pravej strane sa nachádza veľký Knajský Staw (rybník, ktorý môžeme na mapách nájsť po názvom Staw Wezerurzki) s čarovnými ostrovčekmi, na ktorých majú svoje hniezdiská vtáky. Týchto brodivých a vodných vtákov je naozaj veľa, napr. volavky popolavé, rôzne druhy kačíc, potápky chochlaté, divé husi. Na pravej strane, len kúsok od vodnej hladiny, sa nachádza Zámček Tešínskej komory z 2. polovice 19. storočia s pálenicou a budovami majera. Tesne za ním, pri Głównej ulici smerom do centra, sa nachádza lipová aleja. Legenda hovorí, že stromy v nej zasadil kráľ Jan Kazimierz, keď sa v časech švédskej „potopy“ (poľsko – švédskej vojny) vracal z Opoli do Krakova.

My oproti zámočku schádzame doľava na Cichú ulicu, ktorá sa ťahá popri rybníkoch a smerujeme na agroturistický statok Wodna Dolina. Môžeme si tu zajesť, oddýchnuť, povozíť sa po rybníku na kajakoch a vodných bicykloch a na ostrove si v tichosti zasnívať. Ten, kto má záujem, môže jazdiť na koni.

Za budovami, rybníkmi a plotom patriacimi k statku, vedľa Dębowieckého lesa, sa úzkou poľnou cestičkou dostávame na Radosnú ulicu. Prechádzame ňou ku križovatke s Jarzębinovou ulicou, a potom odbočíme doľava na ulicu Kopanina, pri ktorej sa nachádza veľa starých, ale veľmi dobre zachovaných domov. Pri zdravotnom stredisku vychádzame a dostávame sa na Głównú ulicu. Na okamih sa zastavíme vedľa evanjelického kostola z konca 19. storočia obhliadame si jeho areál. V blízkosti kostola sa nachádza škola z roku 1928 a oproti nej rozostavaná zbrojnica OSP (Ochotnicza Straż Pożar-

w pole wąska asfaltowa dróżka – ul. Szkolna, która zaprowadzi nas do samego jej końca. Przy ulicy przycupnęła domkowa kapliczka z pierwszych lat XX wieku pw. św. Józefa. Ufundowali ją gospodarze Maria i Franciszek Matuszyńscy. Przy końcu ul. Szkolnej, skręcamy w prawo w ul. Kilisztwo, którą zmierzamy do Krzyża pokutnego z 1645 r., jedyne na Śląsku Cieszyńskim. Stoi na rogu ul. Katowickiej i Kilisztwo (dalej ul. Sezamkowa).

Po obejrzeniu obiektu, wracamy się ok. 200 m do „krzyżówki” ul. Kilisztwo i Dębowa, by przystanąć i odpocząć w restauracji CAFE CARO. Potem dalej ul. Dębową wśród pól do ul. Katowickiej, którą przecinamy i wyjeżdżamy na ul. Sadową, podążając wzdłuż ciągnących się sadów w kierunku skrzyżowania z ul. Zebrzydowicką. Przejżdżamy przez nią na drugą stronę i dalej Sadową po niewysokich pagórkach docieramy do ul. Gawliniec. Skręcamy w prawo na ul. Spółdzielczą, mijamy pofalowany teren, zagajniki, rozłożyste uprawne pola i wśród zabudowań wychodzimy w centrum wsi, koło zabytkowego domu Brańczyków, w narożu ul. Katowickiej i ul. Głównej.

W pobliżu wylotu ul. Spółdzielczej, na prawo, stoi obelisk poświęcony radzieckim żołnierzom poległym w tych okolicach podczas frontu w 1945 r. Przechodzimy przez ul. Katowicką na ul. Główną, która przesuwamy się koło 80 m obok restauracji i sklepów do ul. Osiedlowej. Przy zejściu z ul. Głównej na Osiedlową stoi duży budynek w którym urodził się i mieszkał żydowski pisarz Józef Kornblum (sklep 1001 drobiazgow).

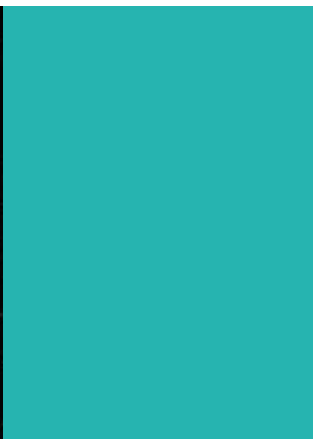
Ul. Osiedlową, ściśle zabudowaną, falistą i krętą dojeżdżamy do ul. Lipowej. Skręcamy w prawo. Tą pięknie obsadzoną lipową drogą i ukrytym wśród nich krzyżem przydrożnym dojedziemy do torów kolejowych pod którymi prowadzi wiadukt z II poł. XIX w. My schodzimy pod kątem ostrym w prawo na ul. Nową. Z lewej strony mamy skraj lasu, zwany Makowiną, obok którego jedziemy krótko, potem lekko pod górkę, pośród ciągnących się pól uprawnych rzadko rozrzuconych domów, wyjeżdżamy przy Remizie OSP na ul. Głównej. Nieopodal

na – Dobrovolný hasičský zbor). Vedľa nej sa nachádzajú pozostatky pamätníka „Padlým v 1. svetovej vojne“. Popri školskom oplotení a ihrisku vedie cez polia úzka asfaltová cesta – Szkolná ulica, ktorou prejdeme až na jej koniec. Na ulici sa nachádza domčeková kaplnka z prvých rokov 20. storočia, ktorá je zasvätená sv. Jozefovi. Donátormi tejto kaplnky boli manželka Maria a Franciszek Matuszyńskovci. Na konci Szkolnej ulice odbočíme doprava na ulicu Kilisztowo, ktorou smerujeme ku krížu pokánia z roku 1645, jediného v Tešínskom Sliezsku. Stojí na rohu ulíc Katowickej a Kilisztowo (ďalej ulica Sezamková).

Po návšteve objektu sa vrátíme asi 200 m ku križovatke ul. Kilisztowo s Dębowou, aby sme sa zastavili a oddýchli si v reštaurácii CAFE CARO. Pozdĺž pól pokračujeme Dębowou ulicou ku Katowickej ulici, ktorou prechádzame a vchádzame na Sadowú ulicu, stále ideme pozdĺž sadov smerom ku križovatke so Zebrzydowickou ulicou. Prechádzame na jej druhú stranu a ďalej sa cez nevysoké kopce po Sadowej dostávame k ulici Gawliniec. Odbočíme doprava na Spółdzielczu ulicu, míňame zvlnený terén, háje, široké orné polia a medzi budovami pri historickom dome Brańczykowcov vchádzame do centra dediny na rohu Katowickej a Głównej ulice.

Neďaleko konca Spółdzielczej ulice sa na pravej strane nachádza pamätník venovaný sovietskym vojakom, ktorí padli v okolí počas vojny v roku 1945. Prechádzame cez Katowickú ulicu na Głównú, ktorou pokračujeme asi 80 m popri reštauráciách a obchodoch na Osiedlovú ulicu. Na rohu Głównej a Osiedlovej ulice stojí veľká budova, v ktorej sa narodil a býval židovský spisovateľ Józef Kornblum (v súčasnosti obchod „1001 drobiazgow“).

Po husto zastavanej, zvlnenej a kľukatej Osiedlovej ulici prichádzame na ulicu Lipovú. Odbočíme doprava. Peknou cestou lemovanou lipami, ktoré medzi sebou ukrývajú prícestný kríž, prichádzame k železničnému viaduktu z 2. polovice 19. storočia. V ostrom uhle pokračujeme vpravo smerom dolu na Nowú ulicu. Na ľavej strane máme okraj lesa, ktorý sa volá Makowina, krátko ideme popri ňom, a potom ľahko do kopca, medzi orný-

zobaczymy kościół katolicki z II poł. XIX wieku oraz cmentarz na którym spoczywa poetka Emilia Michalska.

Podążając dalej ul. Główną w stronę Drogomyśla oglądamy z zewnątrz najstarszy budynek we wsi z 1848 r. zw. Pierzchałówką (od nazwiska właścicieli). Ciekawy architektonicznie stoi przy ostrym zakręcie obok ośrodka zdrowia. Kawalek dalej, kierując się w lewo, wydostajemy się na ul. Uroczą, wzdłuż niej na znacznym odcinku ciągnie się sad owocowy. Po obu stronach podziwiamy rozłożone pola z pięknymi widokami. W takiej scenerii dochodzimy do skrzyżowania ulic: Nowy Świat, Sarnia i Uroczą. W tym miejscu schodzą się ścieżki: prucheńska, knajska i bąkowska. My kręcimy się w prawo na ul. Sarnią by dotrzeć w pobliżu dużej leśniczówki do ul. Stawowej i nią wyjechać na ul. Główną koło Knajskiego Stawu. Dalej – według uznania, w kierunku Drogomyśla lub Pruchnej.

mi polami s riedko roztrúsenými domami prichádzame k zbrojnici OSP pri Głównej ulici. Neďaleko uvidíme katolícky kostol z 2. polovice 19. storočia a cintorín, na ktorom odpočíva poetka Emilia Michalská.

Pokračujeme ďalej Głównou ulicou smerom na Drogomyśl, zvonka si obzeráme najstaršiu budovu v dedine z roku 1848 nazývanú Pierzchałówka (podľa priezviska majiteľov). Je architektonicky zaujímavá a stojí na ostrej zákrute vedľa zdravotného strediska. O kúsok ďalej smerom doľava sa dostávame na ulicu Uroczú, ktorej veľký úsek tvorí ovocný sad. Po oboch stranách obdivujeme polia s krásnym výhľadom. V tejto scenérii prichádzame ku križovatke ulíc Nowy Świat, Sarnia a Uroczą. Na tomto mieste sa stretávajú chodníky z Pruchnej, Bąkowa a knajský chodník. My odbočíme doprava na Sarniu ulicu, aby sme sa pri veľkej hájovni dostali na Stawovú ulicu a po nej dôjdeme k Głównej ulici pri Knajskom rybníku. Ďalej môžeme pokračovať podľa uváženia smerom na Drogomyśl alebo Pruchnú.

Drogomyskie zakątki

Wyprawę rozpoczniemy od Heleńskich Stawów pełnych ptactwa na granicy z Mnichem. Od nich wąską ścieżką, dotrzemy do prywatnej stadniny koni. W jej obejścia można również wjechać od strony ul. Główniej (droga Chybie-Skoczów). W stadninie można odpocząć, a także pojeździć konno. Niedaleko przy ul. Jarzębinowej (dochodzi do Główniej), na samym jej początku, stoi przydrożny granitowy krzyż. Ciekawy, gdyż jest to pamiątka sprzed zarzeckiego zabytkowego kościoła rozebranego w l. 1954–55. Otoczony jest żeliwnym płotkiem, który w tymże kościele od XVIII w. pełnił rolę balasek. Posuwamy się dalej po czym schodzimy w prawo na ul. Klonową. Przy niej przycupnęła krzyżofigura. Żeliwny, ocynkowany o interesującej ornamentyce krzyż, wieńczył przed ponad pięćdziesięcioma laty zarzecką wieżę kościelną. Dalej ul. Klonową, posuwamy się w stronę widniejącej dzwonnicy kościelnej. Skręcamy za cmentarzem i wkrótce widzimy mury kościoła rzymskokatolickiego pw. Dobrego Pasterza o zadziwiającej nowoczesnej architekturze. Świątynię konsekrowano w 1969 r., jako pierwszą posoborową na Ziemi Cieszyńskiej.

Wnętrze stanowi oryginalne prezbiterium, chrzciel-

Zákutia Drogomyśla

Výlet začíname na hranici s Mnichom pri Heleńských rybníkoch plných vtáctva. Od nich sa úzkou cestičkou dostaneme k súkromnému žrebčínu. Do areálu žrebčína môžeme vojsť aj z Główniej ulice (cesta Chybie-Skoczów). V žrebčíne si môžeme oddýchnuť a zajazdiť si na koni. Neďaleko, na samom začiatku Jarzębinovej ulice (prípája sa na Głównú) stojí žulový prícestný kríž. Je zaujímavý, pretože je to pamiatka na historický kostol v Zarzeczcu, rozobratý v rokoch 1954–55. Tento kríž stával pred kostolom. Je obkolesený liatinovým plotom, ktorý v spomínanom kostole z 18. storočia plnil úlohu zábradlia medzi loďou a presbytériom. Pokračujeme ďalej a ideme dolu vpravo na Klonovú ulicu. Pri nej sa nachádza plastika na kríži. Liatinový pozinkovaný kríž so zaujímavou ornamentálnou výzdobou sa pred viac ako päťdesiatimi rokmi nachádzal na vrchole kostolnej veže v Zarzeczcu. Ďalej smerujeme Klonovou ulicou ku kostolnej zvonici. Za cintorínom odbočíme a hneď uvidíme múry rímskokatolíckeho kostola zasväteného Dobrému pastierovi so zaujímavou modernou architektúrou. Chrám bol posvätený v roku 1969, ako prvý kostol po 2. vatikánskom koncile na území Tešínska.

Interiér sa skladá z originálneho presbytéria, krstiteľnice, spovednice a vitráží, ako aj obnovených zastavení

nica, konfesjonały oraz witraże, a także odnowione Stacje Męki Pańskiej pochodzące z ... zarzeckiego XVIII-wiecznego kościoła. Wracamy do ul. Klonowej, jedziemy w prawo, mijamy ośrodek zdrowia, boisko sportowe i koło niego wychodzimy na wprost zabudowań dawnej stadniny koni. Można skierować się w lewo i wąską dróżką wśród stawów pojechać w stronę Wierzbiny nad Wisłą, gdzie usytuowano w 1975 r. Ośrodek Harcerski Hufca ZHP Strumień. Obecnie jest to własność cieszyńskich harcerzy. Stąd waleń prosto do Skoczowa. Jednakże koło boiska w prawo, kierujemy się do ul. Głównej, przy której stoją dwa obiekty zabytkowe: kościół ewangelicko-augsburski pw. Opatrzności Bożej w stylu klasycystycznym z 1788 r. Jego fundatorem był drogomyski baron Fryderyk Kalisz. Budowla o ciekawej wewnętrznej architekturze, ze strzelistą wieżą główną. Naprzeciw świątyni, Kaliszowie postawili w XVIII w. swoją siedzibę rodową, zwaną zamczkiem lub dworem. Jest budowlą czworokątną w stylu klasycystycznym, z obszernym wewnętrznym dziedzińcem i bramą wjazdową. Dwór pełnił też funkcję zajazdu.

W pobliżu tych obiektów, przy ul. Głównej zbudowano ok. 80 lat temu dom zborowy. Wycieczkę możemy przedłużyć, skręcając za domem zborowym w prawo na ul. Wiejską (w stronę Zabłocia). Po drodze spotykamy stare XIX-wieczne domy. Dojeżdżamy do rozwidlenia dróg, podążamy ul. Kolejową w kierunku starego z XIX w. kolejowego mostu.

Po drodze przystajemy by kupić prawdziwy miód w prywatnej pasiece, której pilnuje „duży miś”. Szlak ten łączy się z zabłocką ścieżką (za mostem) prowadzącą przez ul. Pasieczną. Od rozwidlenia ulic, można pojechać w stronę rzeki Wisły, przeprowić się przez most na Zawadzie i w prawo pod drogowym wiaduktem „pokonać” dwupasmówkę i usiąść w orientalnej restauracji przy stacji paliw „Lukoil”. Dalej prowadzi ścieżka rowerowa nr II Po Knaju.

Krzyżowej cesty pochodzących z ...rozobratého kostola z 18. storočia v Zarzeči. Vrátime sa na Klonovú ulicu, ideme doprava, popri zdravotnom stredisku, športovom ihrisku a vedľa neho vychádzame oproti budovám bývalého žrebčína. Môžeme ísť doľava a úzkou cestičkou medzi rybníkmi smerovať do Wierzbiny nad Wisłą, kde sa nachádza stredisko ZHP (Zväzok harcerstva Poľského-Poľská skautská organizácia) Strumień, ktorý v súčasnosti vlastní tešínski skauti. Odtiaľ sa po vale dostaneme priamo do Skoczowa. Ale my pokračujeme vpravo popri ihrisku smerom ku Głównej ulici, na ktorej sa nachádzajú dva historické objekty: kostol Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania zasvätený Božej Prozreteľnosti v klasicistickom slohu z roku 1788. Jeho donátorom bol tunajší barón Fryderyk Kalisz. Je to budova so zaujímavou vnútornou architektúrou a štíhlou hlavnou vežou. Oproti chrámu postavili Kaliszovci v 18. storočí svoje rodové sídlo nazývané zámček alebo kaštieľ. Je to štvorcová stavba v klasicistickom slohu s priestraným vnútorným dvorom a vchodovou bránou. Kaštieľ bol tiež využívaný ako hostinec.

V blízkosti týchto objektov pri Głównej ulici bol asi pred osemdesiatimi rokmi postavený zborový dom Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Výlet si môžeme predĺžiť, ak za zborovým domom odbočíme doprava na Wiejsku ulicu (smerom na Zabłocie). Pozdĺž cesty vidíme staré domy z 19. storočia. Prichádzame na rázcestie a ideme Kolejovou ulicou smerom na starý železničný most pochádzajúci ešte z 19. storočia.

Po ceste sa zastavíme, aby sme si kúpili pravý med v súkromnom včelárstve, ktoré stráži „Veľký Medvedík“. Táto trasa je napojená na zablocký chodník (za mostom), ktorý vedie cez Pasiecznu ulicu. Od rázcestia môžeme ísť smerom k rieke Wisła, prejsť cez most na Zawade

a doprava pod cestným viaduktom „prekonať” dvojprúdovku a posadiť sa v orientálnej reštaurácii vedľa čerpacej stanice „Lukoil”. Ďalej pokračuje cyklotrasa č. 2. po Knaji.

Ścieżka rowerowa nr 2.

Trasę rozpoczynamy od drogomyskiej stacji PKP, jadąc ul. Kolejową, potem kawałek Wiejską do mostu na Wiśle w Zawadzie. Przy końcu ul. Kolejowej, jeszcze stoi, chociaż w ruinie, ciekawy dworek Bulowskich, otoczony gęstwiną krzewów i drzew.

Przejeżdżamy dwupasmówką na drugą stronę na wprost stacji paliw lub robimy ten sam manewr pod wiaduktem drogomyskim i jedziemy pasem dla rowerzystów lub równoległe drogą polną, dojazdową ok. 250 m w stronę Skoczowa. Po lewej stronie mamy restaurację ALEKSANDRIA, a naprzeciwko z pasa lub drogi skręt na ul. Knajską. Podążamy w tym kierunku, mijając uprawne pola zabudowania położone wzdłuż wąskiej i krętej drogi. Przez most na Knajce (pierwszy lewy dopływ Wisły) wjeżdżamy do centrum Knaja (najstarsza część Drogomyśla), by zaraz skręcić w prawo na ul. Łowiecką. Uliczka jest wąska, kręta, zabudowana. Zaraz na początku stoi stary z II poł. XIX w. pięknie odremontowany dom. Udajemy się dalej, by wjechać ponownie do ściśle zabudowanego centrum. Na skraju Knajskiego Lasu, gdzie schodzą się ulica Knajska i Łowiecka, mieszkańcy postawili w końcu XX wieku wysoki, drewniany o rzeźbionych ramionach krzyż ekumeniczny.

Dalej jedziemy ul. Knajską do „krzyżówki” ulic: Młyńska, Stawowa i Sarnia. Udajemy się na ul. Stawową, by po drodze „zaliczyć” leśniczówkę, pola, zagajniki, w oddali Knajski Las. U jej wylotu do ul. Głównej znalazł swoje miejsce stary (z pocz. XVI w.) Knajski Staw (na mapach Staw Wezerunki) z mnóstwem ptaków jak: czaple siwe, różne gatunki kaczek, mewy, perkozy dwuczube, dzikie gęsi. Niektóre z nich gniazdują na porośniętych wysepkach.

Skręcamy w lewo i ul. Główną wśród pól, nad którymi często krążą myszołowy i pasą się na zbożu dzikie gęsi, docieramy do światła przy „krzyżówce”. Przejeżdżamy prosto i ul. Główną przepławiamy się przez most na Wiśle. Niedaleko, ok. 100 m stoi, duży narożny dom z pizzerią. Tam usiądziemy i posilimy się.

Obok prowadzi wąska dróżka wśród gospodarstw rolnych (ul. Owocowa), którą dojeżdżamy do ul. Wodnej i kręcąc się w prawo wyjeżdżamy na ul. Wiejską. Teraz skręt w lewo i kilkadziesiąt metrów dalej (za płotem byłego POM-u), zjeżdżamy w prawostronną polną dróżkę. Niezwykle urocza, zadrzewiona wiedzie nas przez zagospodarowane rozległe pola. Można spotkać drzemiącą na drzewie sowę uszatą, stadka saren, zajęcy. Dróżką dotrzemy do ul. Krętej w Mnichu, a nią do Heleńskich stawów i dalej.

Cyklotrasa č. 2.

Trasa začína pri železničnej stanici v Drogomyšli, ideme Kolejovou ulicou a neskôr kúsok Wiejskou ulicou k mostu nad Wislou v Zawade. Na konci Kolejovej ulice stále stojí zrúcanina zaujímavého kaštieľa Bulowskocov, ktorá je obklopená hustými kríkmi a stromami.

Oproti čerpacej stanici alebo pod viaduktom v Drogomyšli prechádzame cez dvojprúdovú cestu na druhú stranu a pokračujeme v cyklistickom pruhu alebo súběžnou poľnou príjazdovou cestou asi 250 m smerom na Skoczów. Na ľavej strane máme reštauráciu ALEKSANDRIA a na pravej strane z cyklistickej alebo poľnej cesty odbočku na Knajskú ulicu. Pokračujeme týmto smerom, míňame polia a budovy, ktoré sa nachádzajú pozdĺž úzkej a kľukatej cesty. Cez most na Knajke (prvý ľavý prítok Wisły) vchádzame do centra Knaja (najstaršia časť Drogomyśla) a hneď odbočíme doprava na Łowiecku ulicu. Ulička je úzka, kľukatá a zastavaná. Na jej začiatku stojí starý pekne opravený dom z 2. polovice 19. storočia. Ideme ďalej a opäť sa dostávame do husto zastavaného centra. Na okraji Knajského lesa, na mieste, kde sa stretávajú Knajská a Łowiecka ulica, postavili obyvatelia koncom 20. storočia vysoký drevený ekumenický kríž s vyrezávanými ramenami.

Ďalej ideme po Knajskej ulici ku „krížovatke“ ulíc Młyńska, Stawowa a Sarnia. Dostávame sa na Sarniu ulicu, po ceste vidíme hájovňu, polia, háje a v dialke Knajský les. Pri ústí Sarniey ulice do Głównej sa nachádza starý Knajský Staw (rybník) zo začiatku 16. storočia.

Na mapách ho nájdeme pod názvom Staw Wezerunki s početným vtáctvom ako sú volavky popolavé, rôzne druhy kačíc, čajky, potápky chochlaté, divé husi. Niektoré z nich majú svoje hniezda na zarastených ostrovočkách.

Odbočíme doľava a Głównou ulicou pomedzi polia, nad ktorými často krúžia myšiaky hórne a v obilí sa pasú divé husi, sa dostávame k svetelnej krížovatke. Potom prejdeme rovno cez Głównú ulicu, aj cez most nad Wislou. Nedaleko asi o 100 m ďalej stojí veľký rohový dom s pizzeriou. Tam si sadneme a posilníme sa.

Povedľa medzi poľnohospodárskymi statkami vedie úzka cestička (Owocová ulica), po ktorej prichádzame k Wodnej ulici a odbočujeme doprava na Wiejsku ulicu. Teraz sa otočíme doľava a po niekoľkých desiatkach metrov (za plotom bývalého POM–Państwowy Ośrodek Maszynowy–Štátne strojné stredisko) schádzame vpravo na poľnú cestičku. Neobyčajne krásna cesta lemovaná stromami nás vedie cez obhospodarované rozľahlé polia. Môžeme zahliadnuť myšiarku usatú, ktorá spí na strome, skupinky zajacov poľných a srnce. Cestičkou sa dostaneme ku Krętej ulici v Mnichu a po nej k Heleńským rybníkom a ďalej.

Po zabłockiej morenie – pozostałości polodowcowej.

Przejażdżka rowerowa

Propinuję tę trasę rozpocząć od rozwidlenia ulic: Długiej i Jałowcowej, przy przydrożnym granitowym krzyżu z II połowy XIX w., wykonanym w zakładzie kamieniarskim w Opawie. Pedalujemy wzdłuż ul. Długiej (w kierunku Drogomyśla), mijamy sortownię śmieci, a kawałek dalej możemy obejrzeć wewnątrz domu z końca XIX w. w którym obecnie mieści się bar „Bartek”. Na chwilę usiądziemy w cieniu lip, by potem pojechać dalej. Tuż przed torami kolejowymi Pawłowice-Skoczów po prawej stronie ukazuje się ok. stuletni dom, za którym po zboczach niewysokiego wzgórzka, można zejść na torfowiska Myszkowskich łąk i podziwiać ich piękną panoramę. Cały czas z prawej strony „kreci się” niewysoki wał morenowy z mokradłami, łąkami, barzołami. Wzdłuż niego można przejechać ul. Poranną wąską, asfaltową.

Dojeżdżamy do „żwirowni”, która usytuowała się w rogu ul. Długiej i Pasicznej. Wyrobiska w postaci dziur wypełnianych wodą, niektóre rekultywowane rozciągają się na znacznej powierzchni. Kiedyś były tutaj także podmokłe łąki. My popatrzymy na stary most pamiętający austriackie czasy i kierujemy się na krętą ul. Pasiczną na słynne Pasiaki, gdzie przed wiekami ludność trudniła się bartnictwem. Tuż za lewostronnymi zabudowaniami, pośród pól, prowadzi w stronę wału nad Wisłą polna dróżka. Docieramy nią nad zarośnięty brzeg rzeki. Siedząc cicho, będziemy podziwiać baraszkujące bobry, które za siedzibę obrały sobie wody Królowej Polskich Rzek.

Wracamy się tą samą wyboistą ścieżką na ul. Pasiczną, dalej zaś pod wiaduktem skręcamy w prawo na

Po zabłockej moréne – ľadovcovom nánose

Cyklotrasa

Odporúčam, aby sme túto trasu začali na rázcestí Długiej a Jałowcowej ulice pri prícestnom žulovom kríži z 2. polovice 19. storočia vyrobenom v kamenárskej dielni v Opave. Šliapeme pozdĺž Długiej ulice (smerom na Drogomyśl), popri ceste vidíme triedičku odpadov a o kúsok ďalej si môžeme prezrieť interier domu z konca 19. storočia, v ktorom v súčasnosti funguje bar „Bartek“. Chvíľku si posedíme v tieni pod lipami a pôjdeme ďalej. Tesne pred železnicou sa na pravej strane vynorí asi storočný dom, za ktorým sa po svahu nevysokého pahorku môžeme dostať k rašelinám na Myszkowských lúkach a obdivovať ich krásnu panorámu.

Po celý čas sa napravo od nás nachádza nevysoký morénový val s močiarimi, lúkami a barinami. Ideme pozdĺž neho úzkou asfaltovou cestou cez Porannú ulicu.

Prichádzame k štrkovisku, ktoré sa nachádza na rohu Długiej a Pasicznej ulice. Výkopy v podobe dier vyplnených vodou, z ktorých sú niektoré rekultivované, sa rozprestierajú na nemalom teréne. Kedysi tu boli aj mokrade. My sa pozeráme na starý most, ktorý si pamätá rakúske časy a po kľukatej Pasicznej ulici ideme ku známym Pasiakám, kde sa ľudia pred stáročiami zaoberali brtníctvom. Tesne za budovami, medzi poľami vedie po ľavej strane smerom na val nad Wislou poľná cestička. Po nej sa dostávame na zarastený breh rieky. Sadneme si v tichosti a budeme obdivovať hrajuce sa bobry, ktoré si za sídlo zvolili vody kráľovnej poľských riek.

Vraciame sa tou istou hrboľatou cestičkou k Pasicznej ulici, pod viaduktom odbočíme doprava na Solnú ulicu a vchádzame rovno na úzku Torfovú ulicu. Vpravo opäť vidíme Myszkowské lúky plné zveri, pokry-

ul. Solną i wjeżdżamy wprost na wąską ul. Torfową. Po prawej ręce widzimy ponownie rozległe Myszkowskie Łąki, pełne dzikiej zwierzyny, pokryte torfem, trawą i trzcina, a wiosną pięknymi kwiatami. Wjeżdżamy na niski morenowy pagórek, w obniżeniu którego, tuż przy drodze usadowiły się zastoiny i barzoły (stąd teren nazwany Burzejem). To tutaj rośnie rzadko spotykany tatarak, który w 1241 r. prawdopodobnie posadzili Tatarzy (wg legendy). Dalej pniemy się pod morenowy kręty wał i podziwiamy widoki oraz roślinność bagienno-torfia- stą. Na skraju skarpy stoi licząca ok. 135 lat murowana kapliczka słupowa, ocieniona starymi lipami. Poniżej widnieje torfowe wyrobisko zapełnione wodą. Torf, służy do okładów borowinowych w ustronijskich sanatoriach.

Od kapliczki połączy dróżką przemierzamy w lewo, prawie ocierając się o ogrodzenie stacji paliw. Wzdłuż plotu stacji prowadzi ul. Skotnica, którą wjeżdżamy na ul. Długą. Z oddali rzuca się w oczy osmiokątna bryła kościoła pw. M.B. Różańcowej. Podążając do końca ul. Długiej i prawie na wprost świątyni wchodzimy na ul. Bielską.

Przystaniemy by zobaczyć Dom Boży, wybudowany w l. 90-tych XX w. Obok kościoła prowadzi w kierunku Frelichowa asfaltowa ul. Stokrotek, z której korzystamy. Mijamy nową kapliczkę słupową z klinkierowej cegły i już jesteśmy w historycznej dzielnicy-Budy.

Jedziemy ok. 150 metrów dalej i skręcamy w lewo w połą ul. Żwirową. Przy niej stoi ciekawy architektonicznie dom z połowy XIX w. Przy końcu ulicy, na skrzyżowaniu z ul. Rolną stoi murowana kapliczka słupowa, licząca ponad sto lat. Za nią usytuowany jest budynek jej rówieśnik. Warto dodać, iż ulica Rolna na Budach, jest traktem, którym w 1780 r. podążał w kierunku Zarzeczca cesarz Józef II.

My koło kapliczki skręcamy w lewo, w stronę centrum wsi, mijamy podmokłe łąki, z dalsza widzimy wały ochronne Zapory Goczałkowickiej z „przepompownią”. Koło drogi przycupnęła samotnie kapliczka szafkowa na drewnianym słupie, rzadki już dzisiaj obiekt sakralny. W jej pobliżu widnieje XIX-wieczny granitowy krzyż. Nieco dalej mieści się budynek w którym znajduje się świetlica środowiskowa, a obok niej boisko sportowe. Naprzeciw na morenowym wale rozłożyła się kępa drzew i jest to znana Fuskowa Kępa (Smużowa).

Docieramy do dawnego „Kółka” (okólnika), gdzie wspólnie wypasano bydło z całej wsi. Dziś stoi tutaj za- bytkowy ok. stuletni budynek z „Barem na Kępie”. W tym miejscu w 1780 r, zabłocanki częstowały mlekiem cesarza Józefa II, a on gaworząc z nimi odpoczywał po trudach podróży. My również odpoczniemy na ławie czytając umieszczoną z tej okazji tablicę. Prawie vis a vis baru, przy ul. Bielskiej postawiono w 1870 r. piętrowy budynek szkoły ludowej (dzisiaj przedszkole). Tuż obok niego

tę raśelinou, trávou a rákosím a na jar krásnymi kvetmi. Stúpame na nízky morénový pahorok, pod ktorým sa na okraji cesty nachádzajú močiare a bariny (vdaka nim sa tento terén nazýva Burzej). Rastie tu vzácna vodná bahenná liečivá rastlina - puškvorec obyčajný, ktorý tu (podľa legendy) pravdepodobne v r. 1241 posadili Tatári. Vylezieme pod kľukatý morénový val, obdivu- jeme výhľady, bahenné a raśelinové rastliny. Na úpätí svahu stojí 135 rokov stará murovaná stĺpová kaplnka, zatienená starými lipami. Nižšie vidno výkop po raśeline naplnený vodou. Raśelina sa používa na zábalu v sanatóriách v Ustroni.

Od kaplnky ideme poľnou cestou hneď pri plote čerpacej stanice doľava. Pozdĺž plotu vedie ulica Skotnica, ktorou prichádzame k Długiej ulici. V dialke vidíme osemuholnú budovu kostola zasväteného Matke Božej Ružencovej. Pokračujeme až na koniec Długiej ulice a oproti chrámu vchádzame na ulicu Bielsku.

Zastavíme sa, aby sme si poprezerali Boží dom po- stavený v 90. rokoch 20. storočia. Vedľa kostola vedie smerom na Frelichov asfaltová ulica Stokrotek, na ktorú pojedeme. Míňame novú stĺpovú kaplnku z klinkerovej tehly a už sme blízko historickej štvrte Budy.

Ideme asi 150 metrov ďalej a odbočíme doľava na poľnú Žwirowú ulicu. Povedľa stojí architektonicky za- ujímavý dom z polovice 19. storočia. Na konci ulice na križovatke s Rolnou sa nachádza murowaná stĺpová kaplnka, ktorá má viac ako sto rokov. Za ňou je rovnako stará budova. Pozoruhodné je, že Rolná ulica na Budach je cestou, po ktorej v roku 1780 išiel cisár Jozef II. do Zarzeczca.

My pri kaplnke odbočíme doľava smerom do centra dediny, míňame mokrade a v dialke vidíme ochranné valy Goczałkowickej priehrady s prečerpávacou stanicou. Vedľa cesty sa túli osamelá kaplnka na drevenom stĺpe, dnes už zriedkavo videný sakrálny objekt. Blízko nej sa nachádza žulový kríž z 19. storočia. O kúsok ďalej sa nachádza budova spoločenskej osvetovej izby a vedľa nej športové ihrisko. Oproti na morénovom vale rastie sku- pina stromov a je to známa Fusková Kępa (Smużowa).

Dostávame sa k bývalému „Kółku” (okólnik/pasienky), ktoré je miestom, kde sa spoločne pásol dobytok z celej dediny. Dnes sa tu nachádza historická približne storoč- ná budova s „Barom na Kępie”. Na tomto mieste v roku 1780 privítali obyvatelky Zabłocia mliekom cisára Jozefa II., on sa s nimi porozprával a oddýchol si. Aj my si od- dýchame na lavici a prečítame si tabuľu umiestnenú na tomto mieste. Oproti baru, pri Bielskej ulici bola v roku 1870 postavená poschodová budova ľudovej školy (v súčasnosti materská škola). Hneď vedľa nej vedie cez ulicu Skotnica stará cesta, po ktorej bol v starých časoch vyhánaný dobytok na pasienky v „Kółku”.

prowadzi stara droga – ul. Skotnica., którą w dawnych czasach pędzono bydło na pastwisko w „Kółku”.

Ulica Bielska, jadąc od baru w prawo, zaprowadzi nas do okazałej domkowej kapliczki z dzwonnica pw. św. Jana Nepomucena, z końca XIX w. Obok stoi duży budynek z czerwonej cegły, mający ok. 100 lat. Jest to dawna własność żydowskiej rodziny Thiebergow. Prawie na rogatkach wsi, pozostały mury byłej Warzeln Soli. Obok „wartują” dwa źródła solanki jodobromowej - „Tadeusz” i „Korona”, po raz pierwszy wydobytej w 1891 r. Po drodze na zakręcie po lewej stronie, fragment starej drogi, której strzeże około stuletnia murowana kapliczka słupowa. Dalej to już most na Wiśle i Strumień.

Bielska ulica, do której pojedziemy napravo od baru, nás privedie k veľkej domčekovej kaplnke so zvonnicou zo sklonku 19. storočia zasvätenej sv. Jánovi Nepomuckému. Vedľa sa nachádza veľká budova z červenej tehly, ktorá má približne 100 rokov. Je to bývalý majetok židovskej rodiny Thiebergovcov. Takmer na hranici dediny zostali stáť múry bývalého solivaru. Vedľa neho „stoja na stráži“ dva solankové jódobromómové pramene – „Tadeusz“ a „Korona“, z ktorých bola solánka prvýkrát čerpaná v roku 1891. Po ceste, na zákrute vľavo, vidíme asi storočnú murovanú stĺpovú kaplnku. Ďalej sa nachádza most nad Wislou a mesto Strumień.

Naokoło „zbytkowskiego rynku” i dalej w las

ścieżka rowerowa,
tylko częściowo pieszka

Rozpocniemy rowerowy wypad od sklepu intermarche, jadąc kawałek drogą asfaltową w kierunku Cieszyna (ul. Maja). Dojeżdżając do słupowej, murowanej kapliczki po lewej stronie szosy, skręcamy obok niej na krętą ul. Tęczową, która doprowadzi nas do Zbytkowa, stacji paliw i światła na dwupasmówce. Skręcamy w prawo (kier. Pawłowice) na ul. Wiślańską. Przed nami z lewej strony obserwujemy zabudowania: stare na wzór dworski i nowe zw. „Płonkówką”. Dwór za patriotyczną działalność na rzecz Polski otrzymał od jej władz mjr Józef Płonka tuż po I wojnie światowej. Niedaleko za dworem na granicy z Pawłowicami jest zjazd na lewą stronę, gdzie prowadzi ul. Leśna, a która łączy się z ul. Starowiejską.

Okolo zbytkowského námestička a ďalej do lesa

cyklotrasa,
len čiastočne pešia

Výlet na bicykloch začíname pri obchode intermarche, kúsok ideme po asfaltovej ceste smerom na Cieszyn (ul. 1 Maja). Prichádzame k stĺpovej murovanej kaplnke na ľavej strane cesty a odbočíme vedľa na kľukatú Tęczowú ulicu, ktorá nás dovedie do Zbytkowa k čerpacej stanici a semaforom na dvojprúdovke. Odbočíme doprava (smer Pawłowice) na Wiślanskú ulicu. Pred nami na ľavej strane vidíme budovy, staré podobné kaštielu, aj nové, ktoré sa nazývajú „Płonkówka”. Kaštieľ získal po 1. svetovej vojne od polskej vlády major Józef Płonka za činnosť v prospech poľského národa. Nedaleko, za kaštieľom na hranici s Pawłowicami je na ľavej strane zjazd. Vedie tadiaľ Leśná ulica, ktorá sa spája so Starowiejskou ulicou. Pozdĺž tejto ulice sa na

Wzdłuż tej ulicy, obustronnie rozłożyły się obok starych zabudowań nowe domki jednorodzinne. U jej wylotu możemy objechać naokoło rzekomy zbytkowski malutki „rynek” i zajrzeć do pięknej kaplicy domkowej z dzwonicą pw. M.B. Szkaplerznej. Zbudowano ją w 1870 r. w posesji pp. Kojzarów. Ciekawy jest wystrój pod względem plastycznym w większości autorstwa malarki Teresy Pryczek. Przy kapliczce odbywają się Msze św. niedzielne, a odpusty – przed lub po 19 lipca każdego roku.

Jeszcze raz okrążymy „ryniec” i przenosimy się na ul. Wyzwolenia, z której oglądamy budujący się kościół i podążamy wśród pól do granicy z Golasowicami. Z samej granicy możemy dojść polną dróżką (dochodzi z lewej strony drogi) nieutwardzoną, skrajem lasu, do dobrze zachowanych 2 słupów granicznych z 1742 r., postawionych między państwem pruskim a austriackim. Zaznaczam, iż jest to trasa dla wytrwałych rowerzystów i poszukiwaczy. Stamtąd, również polną drogą dojdziemy do powstającej świątyni pw. M.B. Szkaplerznej lub inną ścieżką do starej remizy strażackiej a nawet do „dwupasmówki”. Remiza posiada dzwonicę i liczy ok. 90 lat. Obok przycupnęła ciekawa ze względu na swój kształt kapliczka słupowa z figurką Matki Boskiej we wnętrzu. W pobliżu jest sklep, przy którym można usiąść i odpocząć. Usytuowana niedaleko jest też nowa strażnica i budynek przedszkola. W strażnicy mieści się świetlica środowiskowa, gdzie często odbywają się przedstawienia teatralne.

My zjeżdżamy na ul. Górnicy o ścisłej dwustronnej zabudowie. Jadąc nią do końca dotrzemy do skraju lasu, gdzie w ciszy również możemy odpocząć.

Wracamy się ok. 150 m i dochodzimy do ul. Prostej, która prowadzi do ul. Wyzwolenia. Pokonujemy światła i prosto jedziemy ul. 1 Maja w kierunku Strumienia. Po ok. 400 m zjeżdżamy na lewo, gdzie zapraszają nas połączone ścieżkami ul. Wiosenna, Świerkowa i Letnia. Za nimi na łąkach Hynkowych stoją pomniki przyrody w postaci wiekowych lip. Z ulicy Letniej po lekkim skosie widać INTERMARCHE, do którego dostaniemy się po przejechaniu krótkiego odcinka ul. 1 Maja.

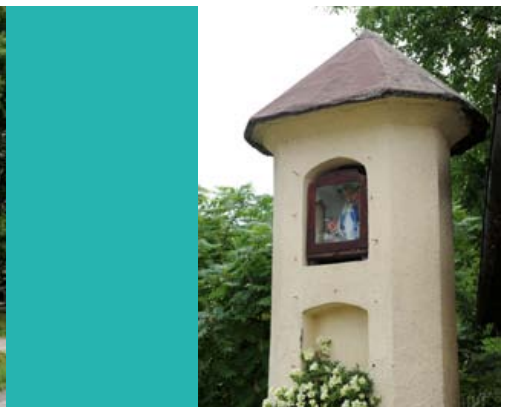
oboch stranách v susedstve starých budov nachádzajú rodinné domy. Na konci ulice môžeme dookola obísť zbytkovské námestíčko a nahliadnúť do peknej domčkovej kaplnky so zvonickou, ktorá je zasvätená Matke Božej Škapuliarskej. Kaplnka bola postavená na pozemku Kojzarowcov v roku 1870. Jej zaujímavá výtvarná výzdoba je väčšinou dielom maliarky Teresy Pryczek. Pri kaplnke sa v nedeľu konajú sväté omše a každý rok pred alebo po 19. júli aj odpusty.

Ešte raz obchádzame „námestíčko“ a prechádzame na ulicu Wyzwolenia, z ktorej si obzeráme kostol vo výstavbe a medzi poľami smerujeme na hranice s Golasowicami. Zo samotnej hranice sa môžeme polnou cestičkou (na cestu ústi z ľavej strany) na okraji lesa dostať k dvom dobre zachovaným hraničným stĺpom z roku 1742, ktoré boli postavené na hranici Pruska a Rakúska Upozorňujem, že trasa je určená pre vytrvalých hľadačov a cyklistov. Odtiaľ pokračujeme ďalej po polnej ceste k novostavanému chrámu Matky Božej Škapuliarskej alebo inou cestičkou k starej hasičskej zbrojnici a dokonca k dvojprúdovke. Zbrojnica má približne 90 rokov a starú zvonicu. Vedľa zvonice sa túli tvarovo zaujímavá stĺpová kaplnka s postavou Panny Márie vo výklenku. Blízko sa nachádza obchod, pri ktorom si môžeme sadnúť a oddýchnuť. Nedaleko je aj nová zbrojnica a budova materskej školy. V zbrojnici má svoje sídlo spoločenská osvetová izba, kde sa často konajú divadelné predstavenia.

My schádzame ku Górnickej ulici s hustou obojstrannou zástavbou. Ideme po nej do konca, až sa dostaneme na okraj lesa, kde si môžeme oddýchnuť v tichu.

Vrátime sa asi 150 m a prichádzame na Prostú ulicu, ktorá vedie k ulici Wyzwolenia. Prechádzame cez križovatkú a ideme rovno ulicou 1. Maja, smerom na Strumieň.

Asi po 400 metroch schádzame naľavo, kam nás pozývajú spojené chodníky – Wiosenná, Świerkowa a Letnia ulica. Za nimi na Hynkových lúkach môžeme vidieť staré chránené lipy. Z Letnej ulice trocha šikmo uvidíme INTERMARCHE, ku ktorému sa dostaneme po krátkom úseku ulice 1. Maja.

Wzdłuż strumieńskich ulic, uliczek

Rowerem, pieszo i nie tylko.

Przy ul. 1 Maja, nieco w głębi, wznosi się majestatycznie kościół – sanktuarium św. Barbary z 1790 r. w stylu późnego baroku. Interesujący jest jego wystrój architektoniczno – plastyczny o bogatych zdobieniach barokowych. Do cennych zabytków zalicza się obraz Piotra Brygierskiego z 1688r. przedstawiający pożar Strumienia. Tylne pawłacz wraz z zabytkowymi organami, mieści muzeum parafialne. Przy wejściu do świątyni stoi granitowy krzyż z 1866 r. i figura Matki Boskiej Bolesnej z 1866 r. Na placu kościelnym uwagę zwraca granitowa figura św. Barbary z medalionem poświęconym Janowi Pawłowi II oraz wspólna mogiła z nagrobkiem ofiar bomby zrzuconej na róg probostwa w lutym 1945 r.

Wychodząc z terenu przykościelnego na ulicę 1 Maja, na wprost mamy dużą kamienicę narożną z ok. I poł. XIX w. w której mieściła się do 1890 r. szkoła ludowa. Dalej w lewo w zasięgu wzroku widzimy cukiernię „U SZOSTKA”, gdzie można się na chwilę zatrzymać. Tuż za nią, ciągną się budynki klasztorne siostr de Notre Dame z II poł. XIX w. i pocz. XX w. Prawie naprzeciw, stoi dawna zajezdnia strumieńskich tramwajów z pocz. XX w., obecnie sklepy.

Ruszamy dalej w kierunku widocznego Rynku, mijając po prawej byłą remizę strażacką z końca XIX w. Wjeżdżamy na czworokątny rynek, na chwilę siadając koło studni. Przed nami, wznosi się wysoka kamienna postać Jezusa Chrystusa z 1886 r. Za nią we wschodniej pierzei Rynku, widnieją najstarsze, barokowe kamienice z mansardowymi dachami z XVIII w. Na jednej z nich widać ciekawą płaskorzeźbę św. Jana Nepomucena. Po drugiej stronie Rynku, usytuowany jest dwupiętrowy ratusz z 1628 r, będący najstarszym w województwie

Pozdłuż strumieńskich ulic a uliczek

Na bicykli, pešo a inak.

Na ulicy 1. Maja, trochu v pozadí sa majestátne týči kostol – neskorobarokové sanktuárium sv. Barbory z roku 1790. Zaujímavé je jeho architektonicko – výtvarné zariadenie s bohatou barokovou ozdobou. Vzácnou pamiatkou je obraz z roku 1688 predstavujúci požiar v Strumieni od maliara Piotra Brygierskeho. Zadná empóra vrátane historických organov plní úlohu farského múzea. Pri vchode do chrámu stojí žulový kríž z roku 1866 a socha Matky Božej Bolesnej z roku 1866. Na kostolnom námestí púta pozornosť socha sv. Barbory so škapuliarom zasväteným Jánovi Pavlovi II. a spoločná mohyla s náhrobkom venovaným obetiam bomby, ktorá poškodila roh farskej budovy vo februári 1945.

Vychádzame z areálu kostola na ulicu 1. Maja, oproti vidíme veľký rohový meštiansky dom približne z 1. polovice 19. storočia, v ktorom do roku 1890 pôsobila ľudová škola. Na dohľad vľavo sa nachádza cukráreň „U SZOSTKA“, v ktorej sa môžeme na chvíľu zastaviť. Hneď za ňou sa nachádzajú kláštorne budovy Školských sestier de Notre Dame z 2. polovice 19. storočia a zo začiatku 20. storočia, v súčasnosti sa v nich nachádzajú obchody.

Pustíme sa ďalej smerom na námestie, po pravej strane míňame bývalú hasičskú zbrojnicu z konca 19. storočia. Vchádzame na štvorcové námestie, na chvíľu si sadneme pri studni. Pred nami sa týči vysoká kamenná socha Ježiša Krista z roku 1886. Za ňou na východnej stene Rynku (námestia), sa nachádzajú barokové meštianske domy s mansardovými strechami z 18. storočia. Na jednom dome je zaujímavý reliéf sv. Jána Nepomuckého. Na druhej strane Rynku sa nachádza dvojposchodová radnica z roku 1628, ktorá patrí k najstarším v Slezskom

śląskim. Posiada cechy stylu późnego baroku, z baniastą wieżą zakończoną latarnią z iglicą. Wewnątrz, budowlę zdobią pięknie kolebkowe sklepienia.

Obok ratusza stoi kamienica, w której nocował cesarz Józef II podczas wizyty w Strumieniu w 1780 r. Wtedy posiadała numer 62, dziś mieści się tu sklep odzieżowy.

Objedźdźmy Rynek, by dostać się na ul. ks. Londzina, przy której stoją stare, zabytkowe kamieniczki. Docieramy do Placu św. Krzyża, po jego prawej stronie wznosi się wysoki krzyż z blaszanymi figurami, charakterystyczny dla Śląska Cieszyńskiego. W tym miejscu powstał w poł. xv w. pierwszy drewniany kościół pw. Św. Krzyża. Było to zarazem centrum dawnej osady. Przy placu stoi zamieszkała kamienica licząca ok. 150 lat, zwana „HILÓWKA”. Kiedyś była tutaj słynna strumieńska gospoda. W jej szczytcie, we wnętrzu, umieszczono ciekawą rzeźbę św. Floriana.

Jedziemy prosto ul. ks. Londzina, przekraczamy most na Czornym Strumieniu i następny most na kanale. Za nim, skręcamy w prawą przecznicę – ul. Dębową, przy której rośnie stary dąb – pomnik przyrody. Ta krótka uliczka zaprowadzi nas do dawnego dworu z przeł. xvii/xviii w., wraz z budynkami mieszkalnymi służby dworskiej. W pobliżu stoi krzyż otoczony wiekowymi lipami będącymi zabytkami przyrody.

Mijając Ośrodek Zdrowia „OLMED” wyjeżdżamy na ul. ks. Londzina. Zjeżdżamy w lewo, by po chwili dojechać do skrzyżowania z ul. Graniczną. Tą ulicą wśród gęsto ustawionych nowowyprowadzonych domów, dojeżdżamy do kapliczki domkowej pw. Matki Boskiej Częstochowskiej z II poł. xix w. Ufundowało ją aptekarskie małżeństwo Różyckich. Stoi na rozstaju ulic Granicznej i Olszyny.

Licząc na sprzyjającą pogodę, eskapadę można kontynuować ul. Graniczną do grobli pod lasem. Wzdłuż grobli dojedziemy na ul. Leśną, w pobliżu słupa granicznego. Potem skierujemy się w lewo na ul. Pawłowicką i wyjedziemy koło granitowego krzyża, na rozdrożu obu wymienionych ulic.

W tym miejscu można włączyć się w ścieżkę strumieńską nr 2. Proponuję też pojechać od krzyża w prawo, dalej Pawłowicką, do „dwupasmówki” i przejść na ścieżkę zbytkowską.

vojvodstvie. Je postavená v neskorobarokovom slohu, s vypuklou vežou zakončenou ihlanovou lucernou. Vo vnútri je ozdobená krásnymi valenými klenbami.

Vedľa radnice stojí meštiansky dom, v ktorom sa ubytoval cisár Jozef II. počas návštevy v Strumieni v roku 1780. Vtedy mal dom číslo 62, v súčasnosti je tu obchod s odevami.

Obchádzame námestie, aby sme sa dostali na ulicu kňaza Londzina, v ktorej sa nachádzajú staré historické meštianske domy. Prichádzame na Námestie (Plac) sv. Kríža, na ktorého pravej strane sa týči vysoký kríž s plechovými sochami typický pre Tešínske Sliezsko.

Na tomto mieste vznikol v polovici 15. storočia prvý drevený kostol zasvätený Sv. Krížiu. Zároveň to bolo centrum bývalej osady. Na námestí stojí obývaný meštiansky dom, ktorý má približne 150 rokov a nazýva sa „HILÓWKA”. Kedysi tu bol slávny strumieňsky hostinec. Vo výklenku pod strechou je umiestnená zaujímavá socha sv. Floriána.

Ideme rovno po ulici kňaza Londzina, prechádzame cez most nad Czornom Strumieňom a cez ďalší most nad kanálom. Za ním odbočíme doprava na Dębowú ulicu, v ktorej rastie chránený starý dub. Táto krátka ulička nás privedie k bývalému kaštieľu z prelomu 17. a 18. storočia, vrátane budov pre zamestnancov majera. V blízkosti sa nachádza kríž obklopený starými lipami, ktoré sú evidované ako chránené stromy.

Míňame zdravotné stredisko „OLMED” a vchádzame na ulicu kňaza Londzina. Schádzame doľava a po chvíli prichádzame na križovatku s Graniczną ulicou. Touto ulicou medzi hustou novou zástavbou ideme k domčkovej kaplnke zasvätenej Matke Božej Częstochowskej z 2. polovice 19. storočia. Donátormi boli lekárnici, manželia Różyckovci. Kaplnka stojí pri rázcestí ulíc Granicznej a Olszyny.

Rátame s dobrým počasím a pokračujeme po Granicznej ulici k hrádzi pod lesom. Pozdĺž hrádze ideme po Leśnej ulici k hraničnému stĺpu. Potom smerujeme doľava na Pawłowickú ulicu a vychádzame pri žulovom kríži, na rázcestí oboch spomínaných ulíc. Na tomto mieste sa možno napojiť na strumieňsku cestu č. 2. Odporúčame ísť od kríža doprava ďalej po Pawłowickej ulici k dvojprúdovke a prejsť na zbytkowskú cestu.

Ścieżka II (rowerowa): Od mostu strumieńskiego przez Pawłowicką do Okrągłoka

Rozpoczniemy ją na żelaznym strumieńskim moście (gdzie kończy się ścieżka Zabłocia), przerzuconym przez Wisłę w 1911 r. Wykonany został w Witkowicach na Morawach, a zmontowany w ciągu czterech tygodni. Przecinając skrzyżowanie z ul. Brodeckiego, zjedziemy w stronę rynku, do którego prowadzi szeroka ulica Łuczkiewicza. Proponuję na chwilę zatrzymać się w odrestaurowanym parku, usiąść na ławeczce i wdychać słone kropelki jodobromowe z fontanny. W głębi widoczny jest pomnik poświęcony Ofiarom Hitleryzmu z początku lat 60-tych XX w. Na wprost parku wznosi się okazała willa z palonej cegły, mająca ponad 100 lat. Spacerując parkowymi alejkami docieramy do kamiennych pól szachowych, na których można rozegrać plenerową partię.

Ulicą Kościelną ruszamy w stronę widocznego kościoła, zniszczonych ok. stuletnich zabudowań kaflarni Gnidzińskich, w której wytwarzano kafle (nie tylko) do lat 80-tych XX w. Obchodząc kaflarnie posuwamy się wolno w lewo wąską uliczką. Mijamy po prawej stary dom Szupinów z ok. II poł. XIX w. z pozostałościami po bramie wjazdowej, z której „korzystał” strumieński tramwaj. Chodnikiem dochodzimy do ul. Młyńskiej, przy której do dziś (nieczynny!) stoi młyn wodny rodziny Jazowych, zbudowany ok. połowy XIX wieku. Kierujemy się w prawo, dalej idąc ulicą Młyńską, do ul. 1 Maja. Obserwujemy nowoczesne bloki mieszkalne na ul. Osiedlowej, budynek przedszkole i biblioteki, nową szkołę podstawową, duży sklep „Biedronka”. Na moment należy zatrzymać się przy kapliczce domkowej zw. Szupinową (nazwa od właścicieli). Liczy ok. 120 lat, jest ciekawym obiektem małej architektury sakralnej. Wewnątrz widnieje ponad 100 letnia figura M.B. Fatimskiej oraz starsza, drewniana rzeźba – upadek Jezusa, a także liczący ok. 115 lat drewniany krzyż. Niedaleko za kapliczką,

Cesta II. (cyklotrasa): od mostu v Strumieni cez Pawłowickú k Okrągloku

Začneme na železnom moste (kde sa končí cesta zo Zabłocia) postavenom nad Wislou v roku 1911. Bol zhotovený vo Vítkoviciach na Morave a namontovaný v priebehu štyroch týždňov. Prechádzame cez križovatku s Brodeckého ulicou, schádzame smerom k námestiu,

ku ktorému vedie široká Łuczkiewiczova ulica. Odporúčam, aby sme sa na chvíľu zastavili pri obnovenom parku, posadili sa na lavicu a nadýchali sa slaných jódobromových kvapôčok vyletujúcich z fontány. Vzadu vidno pamätník venovaný obetiam nacizmu postavený na začiatku 60. rokov 20. storočia. Oproti parku sa nachádza významná vila z pálenej tehly, ktorá má viac ako 100 rokov. Pri prechádzkach po parkových alejach sa dostávame ku kamennej šachovnici, na ktorej si môžeme zahrať partiu šachu pod holým nebom.

Po Kościelnej ulici ideme smerom ku kostolu vzdialenému na dohľad okolo zničených asi storočných budov kachliarní Gnidzińskovcov, v ktorej sa vyrábali kachle (a nielen tie) do 80. rokov 20. storočia. Obchádzame kachliarne a pomaly ideme dolava úzkou uličkou. Vpravo míname starý dom Szupinowcov z 2. polovice 19. storočia s pozostatkami vchodovej brány, ktorú využívala tunajšia električka. Chodníkom prichádzame k Młyńskiej ulici, na ktorej sa dodnes nachádza (v súčasnosti nefunkčný) vodný mlyn rodiny Jazowcov postavený asi v polovici 19. storočia. Ideme ďalej doprava po Młyńskiej ulici k ulici 1. Maja. Vidíme moderné obytné paneláky na Osiedlovej ulici, budovu materskej školy a knižnice, novú základnú školu a veľký obchod „Biedronka“. Na okamih sa treba zastaviť pri domčekovej kaplnke nazývanej Szupinová (názov je odvodený od priezviska majiteľov).

Má približne 120 rokov, je zaujímavým objektom malej sakrálnej architektúry. Vo vnútri sa nachádza asi 100 rokov stará socha Matky Božej Fatimskej a staršia drevená plastika – pád Ježiša, ale aj drevený kríž starší

przy ul. 1 Maja jest restauracja NOWA, w której możemy zregenerować siły.

Po drugiej stronie ul. 1 Maja (przy której już jesteśmy) usytuowany jest okazały secesyjny budynek z 1901 r., zw. „domem ubogich”. Jego fundatorką była Anna von Berndt, uboga strumienianka, która bogato wyszła za mąż za barona niemieckiego. Dziś jest to ośrodek zdrowia. Obok niego wznosi się piętrowy gmach dawnej szkoły powszechnej z 1890 r. to w nim obradował sztab Główny I powstania śląskiego. Obecnie mieści się Technikum Żywności. Na frontowej ścianie umieszczone są tablice upamiętniające te wydarzenia. Wjeżdżamy w przyległą do ośrodka zdrowia ul. Pawłowicką. Mijamy pierwszy mostek na Czornym Strumieniu, a dalej z lewej i prawej strony ciągną się podmokłe łąki torfowe. Skracamy w lewo za drugim „mostkiem” na kanale w ulicę Cichą. Jadąc koło dawnej cegielni i parowego młyna dotrzemy do stawu rybnego, przy którym można odpocząć. Do użytku cegielni glinę czerpano z pobliskich wyrobisk i dowożono na miejsce wagonikami. Później wyczerpane wyrobiska zamieniono właśnie w rybny staw.

Wracając się stąd, wychodzimy znów na ul. Pawłowicką, gdzie na wprost cegielni, przycupnęła niewielka domkowa kapliczka pw. Św. Anny z II poł. XIX w. (odrestaurowana). Wewnątrz ciekawy drewniany ołtarz patronki, prawdopodobnie z XVIII- wiecznego, a rozebranego w XIX w. kościoła prucheńskiego. Podążamy dalej w stronę Lasu Farskiego, mijając na rozstaju ulic (Leśna i Pawłowicka) granitowy krzyż z lat 30-tych XX wieku. Posuwając się ulicą Leśną, następnie ścieżką rowerową w lewo do skraju lasu, widzimy na skarpie, kamienny słup graniczny, rozdzielający kiedyś państwo pruskie od austriackiego. Groblami dochodzimy do porośniętego trzciną Okrągłego Stawu (Okrągłok), który można obejść dookoła i zobaczyć jeszcze inne graniczne kamienie i pozostałe stawy. Ścieżki wokół Okrągłaka i mniejszych stawów prowadzą do Studzionki i Pawłowic. Na stawach można często podziwiać perkoza rdzawoszyjnego, różne gatunki kaczek, czaple siwe, bociany. Na drzewach wysiadują polując jastrzębie, błotniaki stawowe, krogulce. Zaś w zagajnikach rosną grzyby słynne „kozoki” i „prawoki”.

ako 115 rokov. Neďaleko, za kaplnkou sa na ulici 1. Maja nachádza reštaurácia NOWA, v ktorej môžeme načerpať nové sily.

Na druhej strane ulice 1. Maja (na ktorej sa už nachádzame) je veľká secesná budova z roku 1901 nazývaná „dom chudobných“. Jeho zakladateľkou bola Anna von Berndt, chudobná obyvateľka Strumieňa, ktorá sa bohato vydala za nemeckého baróna. V súčasnosti je to zdravotné stredisko. Vedľa sa týči poschodová budova bývalej základnej školy z roku 1890, v ktorej zasadalo vedenie I. sliezskeho povstania, v súčasnosti je tu Technikum Živnosti (Gastronomická akadémia). Na prednej stene sú umiestnené pamätné tabule venované týmto udalostiam. Vchádzame do prilahlej Pawłowickej ulice. Míňame prvý mostík na Czornom Strumieni. Na oboch stranách cesty sa rozprestierajú mokré rašelinové lúky. Za druhým mostíkom odbočíme doľava a prejdeme cez kanál do Cichej ulice. Ideme popri bývalej tehelni a parnom mlyne, až sa dostaneme k rybníku, pri ktorom si oddýchame. Pre potreby tehelne bola hlina dovážaná vagónmi z neďalekých výkopov. Neskôr boli vyťažené výkopy upravené na rybník.

Keď sa odtiaľ vrátíme, opäť sa ocitneme na Pawłowickej ulici, na ktorej sa oproti tehelni túli malá domčeková kaplnka zasvätená sv. Anne z 2. polovice 19. storočia (zreštaurovaná). Vo vnútri je zaujímavý drevený oltár patrónky pravdepodobne z rozobratého kostola v Pruchnej z 18. storočia. Pokračujeme ďalej smerom na Farský les, na rázcestí ulíc (Leśná a Pawłowická) míňame žulový kríž z 30. rokov 20. storočia. Ideme po Leśnej ulici, a potom cyklotrasou vľavo k okraju lesa. Na svahu vidíme kamenný hraničný stĺp, ktorý kedysi rozdeľoval pruský a rakúsky štát. Hrádzami prichádzame k Okrągłemu Stawu (Okrągłoku) čiže rybníku zarastenému rákosím, ktorý môžeme obísť dookola a vidieť aj iné hraničné kamene a ostatné rybníky. Cestičky okolo Okrągłoka a menších rybníkov vedú k Studzionke a Pawłowiciam. Na rybníkoch môžeme často obdivovať potápku červenokrkú, rôzne druhy kačíc, volavky popolavé, bociany. Na stromoch sedia a poľujú jastraby, kane močiarne, krahulce. V hájoch rastú hříby známe ako „kozoky“ (kozáky) a „prawoki“ (hříby smrekové).

Dopowiedzenie Drogi Turysto!

Ścieżki rowerowe-spacerowe (i nie tylko), które proponujemy, nie muszą być realizowane dosłownie od A do Z. Są one tak opracowane, iż można je łączyć, tworząc jeszcze dłuższe trasy. Można je przebyć na odwrót tzn. „początek zacząć do końca”. Poza tym Twoja fantazja, pomysłowość, znajomość mapy i topografii etc. wraz z rowerem, zaprowadzą do zamierzonego celu.

Życzymy ciekawych i relaksujących przygód, wspaniałej aury, bezpiecznych i owocnych wypadów.

Autorzy:

Tekst

Janina Motylewska

Współpraca

Barbara Żerdka

Kontakt

Urząd Miejski w Strumieniu

ul. Rynek 4

43-246 Strumień

www.strumien.pl

e-mail: sekretariat@um.strumien.pl

tel. 0048 33 8570 142

fax 0048 33 8570 247

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury

ul. Rynek 9

43-246 Strumień

e-mail: mgokstrumien@interia.pl

tel./fax 0048 33 8570 174

Doplnienie Miły turysta!

Opodporúčané cyklotrasy a cesty (a nielen tie) nemusíme prejsť vyslovene od a až po z. Sú navrhnuté tak, že ich možno spájať, a tak vytvoriť ešte dlhšie trasy. Možno ich prejsť „naopak“ čiže „začať od konca“. Okrem toho Vaša fantázia, nápaditosť, znalosť mapy a topografie Vás aj s bicyklom privedú k naplánovanému cieľu.

Prajeme Vám zaujímavé dobrodružstvá plné oddychu, skvelú náladu, bezpečné a úspešné výlety!

Autori:

Text

Janina Motylewska

Spolupráca

Barbara Żerdka

Kontakt

Urząd Miejski w Strumieniu

ul. Rynek 4

43-246 Strumień

www.strumien.pl

e-mail: sekretariat@um.strumien.pl

tel. 0048 33 8570 142

fax 0048 33 8570 247

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury

ul. Rynek 9

43-246 Strumień

e-mail: mgokstrumien@interia.pl

tel./fax 0048 33 8570 174

Kysucké múzeum v Čadci

Je špecializované regionálne kultúrne zariadenie so zameraním na cieľavedomé zhromažďovanie, ochranu, vedecké a odborné spracovávanie a sprístupňovanie hmotných dokladov so zameraním na múzejnú dokumentáciu vývoja prírody a spoločnosti, vedy a techniky, kultúry a umenia na území Kysúc, od prvých stôp osídlenia až po súčasnosť. Múzeum je zároveň špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť múzejnej dokumentácie vývoja lesných železníc na Slovensku. Múzeum bolo založené 1. októbra 1971 ako Okresné vlastivedné múzeum v Čadci, s účinnosťou od 1. januára 1972. V roku 1974 došlo k zmene názvu na Kysucké múzeum. Múzeum ponúka verejnosti stálu expozíciu Človek na mesiaci venovanú americkému astronautovi s kysuckým pôvodom Eugenovi A. Cernanovi, ktorý bol zatiaľ posledným človekom na mesiaci. Počas roka sa uskutočňujú krátkodobé výstavy, obohatené odbornými prednáškami, videoprojekciami a prezentačnými podujatiami. Kysucké múzeum je jedným z hlavných organizátorov medzinárodného filmového festivalu o ľudovej kultúre – Etnofilm Čadca. Múzeum spravuje štyri vysunuté expozície – Historická lesná úvraťová železnica a Múzeum kysuckej dediny v Novej Bystrici – Vychylovke, Kaštieľ Radoľa a Spoločná prírodovedná expozícia v Krásne nad Kysucou. Zriaďovateľom Kysucké múzea v Čadci je Žilinský samosprávny kraj.

Kysucké muzeum w Čadcy

Je wyspecializowaną regionalną instytucją kultury, której celem jest gromadzenie, ochrona, naukowe oraz specjalistyczne opracowywanie i udostępnianie zabytków kultury materialnej. Zajmuje się muzealnym dokumentowaniem rozwoju przyrody i społeczeństwa, nauki i techniki, kultury i sztuki na terenie Kysúc, od pierwszych śladów osiedlenia po współczesność. Muzeum równocześnie specjalizuje się oraz prowadzi ogólnokrajową dokumentację muzealną, dotyczącą rozwoju kolejek leśnych na Słowacji. Zostało założone 1 października 1971 r., jako Okresné vlastivedné múzeum (Powiatowe Muzeum Etnograficzne) w Čadcy, a działalność rozpoczęło 1 października 1972 r. W roku 1974 zmieniło nazwę na Kysucké múzeum. Posiada stałą ekspozycję Człowiek na księżycu, poświęconą amerykańskiemu astronautce pochodzącemu z Kysúc Eugenowi A. Cernanowi, który jak do tej pory był ostatnim człowiekiem, który postawił swoją stopę na Księżycu. W trakcie roku w Muzeum odbywają się wystawy czasowe, wzbogacane fachowymi wykładami, projekcjami wideo oraz imprezami towarzyszącymi. Kysucké múzeum jest jednym z głównych organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Filmowego, prezentującego kulturę ludową – Etofilm Čadca. Čadeckiemu muzeum podlegają cztery placówki terenowe – Historická lesná úvraťová železnica (Zabytkowa zwrotnicowa kolejka leśna) oraz Múzeum kysuckej dediny (Muzeum Wsi Kysuckej) w Novej Bystricy – Vychylovce, Kaštieľ (dwór) Radoľa oraz Spoločná prírodovedná expozícia v Krásne nad Kysucou (Wspólna Ekspozycja Przyrodnicza w miejscowości Krásno nad Kysucou). Instytucją założycielską Kysuckého múzeum w Čadcy jest Žilinský samosprávny kraj (Żilinskie województwo samorządowe).

Kontakt

Kysucké múzeum v Čadci

Moyzesova 50, 022 01 Čadca

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kysuckemuzeum@vuczilina.sk

telefón: 00421/(0)41/432 13 86, 432 71 09

riadiateľstvo KM: 00421/(0)41/432 71 10

fax: 00421/(0)41/433 52 90

Otvorené pre verejnosť:

Pondelok–piatok: 8.00–16.00 hod.

posledný vstup na prehliadku 15.30 hod.

Párny víkend

Sobota–nedeľa: 10.00–15.00 hod.

posledný vstup na prehliadku 14.30 hod.

Vstupné:

Dospelí 1€, deti, ZŤP, dôchodcovia 0,50 €

Kontakt

Kysucké úzeum v Čadci

ul. Moyzesova 50, 22 01 Čadca

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kysuckemuzeum@vuczilina.sk

telefon: 00421/(0)41/432 13 86, 432 71 09

dyrekcja Muzeum: 00421/(0)41/432 71 10

fax: 00421/(0)41/433 52 90

Udostępnione do zwiedzania:

poniedziałek–piątek: 8.00–16.00

ostatnie zwiedzanie rozpoczyna się o godz. 15.30

W weekendy parzyste:

sobota–niedziela: 10.00–15.00

ostatnie zwiedzanie rozpoczyna się o godz. 14.30

Ceny biletów:

Dorośli 1 €, dzieci, osoby niepełnosprawne,
emeryci 0,50 €

Múzeum kysuckej dediny v Novej Bystrici–Vychylovke

Národopisná expozícia v prírode prezentuje kopaničiarsky spôsob osídlenia, ktorý bol charakteristický pre kysucký región. Hlavným dôvodom vybudovania Múzea kysuckej dediny bola záchrana vzácnych objektov ľudovej architektúry z obcí Riečnica a Harvelka, ktoré mali byť výstavbou vodného diela Nová Bystrica zatopené. Postupne sa do MKD premiestňovali obytné a hospodárske budovy, technické a sakrálne stavby z viacerých kysuckých obcí. V skanzene sú zachované aj stavby in situ – sezónne obydlia pre pastierov, tzv. cholvárky. Centrum dediny tvorí Kaplnka Panny Márie Ružencovej zo Zborova nad Bystricou, krčma z obce Korňa a najstarší obytný dom z roku 1806 z Oščadnice. Expozícia je pre návštevníkov zaujímavá svojim tichým prostredím, rozľahlým areálom a krásnou okolitou prírodou. Počas sezóny (máj – október) múzeu pripravuje pre návštevníkov každú nedeľu kultúrne podujatia s bohatým programom, realizuje prezentáciu múzea ako živej dediny a to chovom hospodárskych zvierat, pestovaním poľnohospodárskych plodín a živou kuchyňou jedál z minulých rokov, z dob starých mám.

Sezónna prevádzka: máj – október

Muzeum wsi kysuckej w Novej Bystricy–Vychylovce

Etnologiczna ekspozycja plenerowa prezentuje kopaniczarski sposób osiedlenia, który był charakterystyczny dla regionu Kysúc. Głównym powodem zbudowania Muzeum Wsi Kysuckej była potrzeba ochrony cennych obiektów architektury ludowej z miejscowości Riečnica i Harvelka, które miały zostać zalane w związku z budową zapory wodnej w Novej Bystricy. Następnie do Muzeum były przeniesione budynki mieszkalne i gospodarcze, obiekty techniczne oraz sakralne z wielu kysuckich miejscowości. W skansenie zachowały się również zabudowania in situ – sezonowe mieszkania pasterzy, tzw. cholvárky. Centrum wsi to Kapliczka Matki Boskiej Różańcowej ze Zborova nad Bystricą, karczma z miejscowości Korňa oraz najstarszy dom mieszkalny z roku 1806 przeniesiony z Oščadnicy. Ekspozycja jest interesująca dla zwiedzających także ze względu na panujący tam spokój, rozległy teren oraz piękno otaczającej przyrody. W sezonie (máj – październik) muzeum w każdą niedzielę przygotowuje dla zwiedzających imprezy z bogatym programem kulturalnym, prezentuje życie dawnej wsi poprzez pokazy hodowli zwierząt gospodarskich, uprawy roślin oraz przygotowywanie potraw z dawnych lat, z czasów naszych babć.

Czynne tylko w sezonie: maj – październik

Kontakt

Múzeum kysuckej dediny

023 05 Nová Bystrica – Vychylovka

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: skanzen@kysuckemuzeum.sk

telefón: 00421/(0)41/439 73 50

Otvorené pre verejnosť:

Pondelok–piatok 9.00–17.00 hod.

Sobota–nedeľa 9.00–18.00 hod.

Prehliadky v MKD so sprievodcom:

9.15, 10.00, 10.45, 11.30, 12.15, 13.00, 13.45, 14.30, 15.15,

15.45, 16.30 +

+ prehliadka len sobotu a nedeľu

Vstupné:

Dospelí 3 €; deti, študenti, zŕP, dôchodcovia 1,50 €

Kontakt

Múzeum kysuckej dediny

023 05 Nová Bystrica – Vychylovka

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: skanzen@kysuckemuzeum.sk

telefon: 00421/(0)41/439 73 50

Udostępniane do zwiedzania:

poniedziałek–piątek 9.00–17.00

sobota–niedziela 9.00–18.00

Zwiedzanie skansenu z przewodnikiem:

9.15, 10.00, 10.45, 11.30, 12.15, 13.00, 13.45, 14.30, 15.15,

15.45, 16.30 +

+ zwiedzanie tylko w sobotę i niedzielę

Ceny biletów:

Dorośli 3 €; dzieci, studenci, osoby niepełnosprawne, emeryci 1,50 €

Historická lesná úvraťová železnica v Novej Bystrici–Vychylovke

(Národná kultúrna pamiatka SR)

Železnica je zachovanou a funkčne obnovenou časťou bývalej Kysucko-oravskej lesnej železnice. Unikátnou, vo svete ojedinelou časťou železnice je vybudovaný úvraťový systém, ktorým projektant riešil prevýšenie 218 m pri prekonávaní sedla Beskyd. Spojením zaujímavej technickej pamiatky s jazdami parným vláčikom areálom skanzenu pomedzi objekty ľudovej architektúry vzniklo jedinečné miesto pre aktívne trávenie voľného času slovenských i zahraničných návštevníkov. Sezónna prevádzka: máj–október

Zabytkowa zwrotnicowa kolejka leśna w Novej Bystricy–Vychylovce

(Narodowy zabytek kultury Republiki Słowackiej)

Kolejka jest zachowaną i wyremontowaną częścią dawnej Kysucko-oravskej lesnej železnice (Kysucko-oravskej kolei leśnej). Unikatową, jedyną na świecie częścią kolejki jest zbudowany tu system zwrotnic, dzięki zastosowaniu których projektant rozwiązał problem techniczny polegający na pokonywaniu przewyższenia o wysokości 218 m przy przejeździe przez przełęcz Beskid. Poprzez połączenie ciekawego zabytku techniki z przejazdową kolejką parową po skansenie między obiektami architektury ludowej powstało wyjątkowe miejsce, pozwalające zwiedzającym ze Słowacji oraz z zagranicy miło spędzić wolny czas. Czynna tylko w sezonie: maj–październik

Kontakt

Historická lesná úvratová železnica

023 05 Nová Bystrica – Vychylovka
www.kysuckemuzeum.sk
 e-mail: zeleznicka@kysuckemuzeum.sk
 telefón: 00421/(0)41/439 72 19

Otvorené pre verejnosť:

Pondelok–piatok 9.00–17.00 hod.
 Sobota–nedeľa 9.00–18.00 hod.

Cestovný poriadok HLUŽ:

9.15, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00+
 + premáva v soboty a nedele, do 25. septembra 2011

Vstupné:

Dospelí 3,20 €; deti, študenti, ZŤP, dôchodcovia 1,60 €

Kontakt

Múzeum kysuckej dediny

023 05 Nová Bystrica – Vychylovka
www.kysuckemuzeum.sk
 e-mail: skanzen@kysuckemuzeum.sk
 telefon: 00421/(0)41/439 73 50

Udostępniona do zwiedzania:

poniedziałek–piątek 9.00–17.00
 sobota–niedziela 9.00–18.00

Rozkład jazdy HLUŽ

9.15, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00+
 + kursuje w soboty i niedziele, do 25 września 2011

Ceny biletów:

Dorośli 3,20 €; dzieci, studenci, osoby niepełnosprawne, emeryci 1,60 €

Kaštieľ Radoľa

(Národná kultúrna pamiatka SR)

Kaštieľ patrí medzi najstaršie historické objekty na Kysuciach so sídlom v obci Radoľa. Pochádza z druhej tretiny 16. storočia a predstavuje renesančný typ zemianskeho sídla. Po rekonštrukcii kaštieľa tu bola od roku 1983 sprístupnená stála expozícia Staršie dejiny Kysúc, ktorá v súčasnosti nesie názov Najstaršie dejiny Kysúc od mladšieho paleolitu po stredovek. Návštevníkom je v nej predstavený život človeka v období najstaršieho osídlenia Kysúc, nástroje vyrobené z kameňa, ktoré sa používali na lov zvierat, popolnice na pochovávanie mŕtvych, keramika zo záverečnej etapy existencie sídliska a hradiska, stredoveká keramika, pomôcky pre základné životné potreby. Prekvapením pre všetkých návštevníkov je replika mamutieho mláďaťa. Ďalšou stálou expozíciou je Meštianske bývanie na Kysuciach s ukážkou interiérového zariadenia mestských sídiel – Kysuckého Nového Mesta a Čadce. Krátkodobé výstavy konajúce sa vo výstavných priestoroch sú tematicky rôznorodé a dopĺňané prednáškami, videoprojekciami, prezentačnými podujatiami.

Dwór Radoľa

(Narodowy zabytek kultury Republiki Słowackiej)

Dwór należy do najstarszych obiektów zabytkowych na Kysucach znajduje się w miejscowości Radoľa. Został zbudowany pod koniec XVI w. i przedstawia renesansowy typ siedziby ziemiańskiej. Po rekonstrukcji dworu w roku 1983 została zlokalizowana tu stała ekspozycja Dawna historia Kysúc, która obecnie nosi nazwę Najstarsze dzieje Kysúc od młodszego paleolitu po średniowiecze. Zwiedzający mogą dzięki niej poznać życie człowieka w okresie najwcześniejszego osiedlenia na Kysuciach, narzędzia kamienne, które były używane do polowań, urny pogrzebowe, ceramikę ze schyłkowego okresu istnienia osiedla oraz grodziska, ceramikę średniowieczną, przedmioty codziennego użytku. Zaskoczeniem dla wszystkich zwiedzających jest replika mamuciątka. Kolejną stałą ekspozycją jest Dom mieszczkański na Kysuciach, przedstawiający wyposażenie domostw miejskich z Kysuckého Nového Mesta i Čadcy. Wystawy czasowe są bardzo zróżnicowane tematycznie oraz uzupełniane wykładami, projekcjami wideo oraz imprezami towarzyszącymi.

Kontakt

Kaštieľ Radoľa

023 36 Radoľa

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kastiel@kysuckemuzeum.sk

telefón: 00421/(0)41/421 25 05

Otvorené pre verejnosť:

Pondelok – piatok 8.00 – 16.00 hod.

posledný vstup na prehliadku 15.30 hod.

Sobota – nedeľa 10.00 – 16.00 hod.

posledný vstup na prehliadku 15.30 hod.

Vstupné:

Dospelí 1€, deti, ZŤP, dôchodcovia 0,50 €

Kontakt

Kaštieľ Radoľa

023 36 Radoľa

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kastiel@kysuckemuzeum.sk

telefon: 00421/(0)41/421 25 05

Udostępnione do zwiedzania:

poniedziałek–piątek: 8.00–16.00

ostatnie zwiedzanie rozpoczyna się o godz. 15.30

sobota–niedziela: 10.00–16.00

ostatnie zwiedzanie rozpoczyna się o godz. 15.30

Ceny biletów:

Dorośli 1 €; dzieci, osoby niepełnosprawne,
emeryci 0,50 €

Spoločná prírodovedná expozičia v Krásne nad Kysucou

Expozícia je spoločným projektom štyroch múzeí v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Prírodovedná expozičia bola vytvorená v nových priestoroch Kysuckého múzea, ktoré vznikli adaptáciou časti depozitára zbierkových predmetov. Expozičia prezentuje faunu a flóru severozápadného Slovenska. Hlavnou atrakciou je replika mamutej samice v životnej veľkosti, vzhľadom k nájdeným fosílnym pozostatkom v blízkom okolí. Súčasťou expoziície je špecializovaná učebňa slúžiaca na výučbu prírodných a environmentálnych predmetov. Archeologické, historické a etnografické zbierkové predmety múzea sú širokej verejnosti prezentované v stálej expoziícii Kysuce v minulosti.

Wspólna Ekspozycja Przyrodnicza w miejscowości Krásno nad Kysucou

Ekspozycja to wspólny projekt czterech muzeów działających pod skrzydłami Żilinského samosprávneho kraja, została umieszczona w nowych pomieszczeniach Kysuckého múzeum, które powstały dzięki adaptacji części depozytowej. Zgromadzone eksponaty przedstawiają faunę i florę północno-zachodniej Słowacji. Główną atrakcją ekspozycji jest replika samicy mamuta naturalnej wielkości. Wykonano ją, ponieważ w okolicy znaleziono szczątki szkieletu mamucicy. Częścią ekspozycji jest specjalistyczna pracownia przyrodniczo-ekologiczna. Eksponaty archeologiczne, historyczne oraz etnograficzne są prezentowane zwiedzającym w ramach stałej wystawy Kysuce w przeszłości.

Kontakt

Spoločná prírodovedná expozícia

023 02 Krásno nad Kysucou

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kysuckemuzeum@vuczilina.sk

telefón: 00421/(0)904 827 255

Otvorené pre verejnosť:

Pondelok–piatok : 8.00–16. 00 hod.

posledný vstup na prehliadku 15.30 hod.

Nepárny víkend

Sobota–nedeľa: 10.00–15.00hod.

posledný vstup na prehliadku 14.30 hod.

Vstupné:

Dospelí 1€, deti, ZŤP, dôchodcovia 0,50 €

Kontakt

Spoločná prírodovedná expozícia

023 02 Krásno nad Kysucou

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kysuckemuzeum@vuczilina.sk

telefon: 00421/(0)904 827 255

Udostępnione do zwiedzania:

poniedziałek–piątek: 8.00–16.00

ostatnie zwiedzanie rozpoczyna się o godz. 15.30

W weekendy nieparzyste:

sobota–niedziela: 10.00–15.00

ostatnie zwiedzanie rozpoczyna się o godz. 14.30

Ceny biletów:

Dorośli 1 €, dzieci, osoby niepełnosprawne,
emeryci 0,50 €

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 85%
w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska–Republika Słowacka 2007–2013
oraz z budżetu państwa w 10% za pośrednictwem Euroregionu Beskidy.

 **Kysucké
múzeum
v Gdci**